

dat in dat ongecodeerde telegram een passage voorkwam die tevoren opgenomen geweest was in een telegram dat Somer in de Nederlandse diplomatieke code verzonden had – hadden de Duitsers beide telegrammen opgevangen, dan bestond dus de kans dat zij met groot gemak de genoemde Nederlandse code konden 'breken'. Van Kleffens werd gewaarschuwd en waarschuwde op zijn beurt van Lidth. Deze lichte van 't Sant in. 'Hij zou dit', noteerde van Lidth in zijn dagboek, 'mevrouw' (de koningin) 'dadelijk meedelen en vanavond belde hij mij op dat zijn mededeling werd beantwoord met de opmerking 'Ik vind dat gemeen'' (d.w.z. dat Somer een vriendin uit Amerika wilde laten overkomen, notabene met regeringssteun), 'dus Somer is reeds van zijn voetstuk gevallen . . . Ik zal voor de zekerheid van Kleffens waarschuwen, de prioriteit in te trekken'¹ – de vriendin had overigens al doen weten dat zij in New York wenste te blijven.

Een vijftal weken later deelde Broekman aan van Lidth mee dat hij op medisch advies de functie van hoofd van het Bureau Inlichtingen, welke hij al enkele maanden niet had kunnen uitoefenen, diende neer te leggen. 'Het spijt mij wel voor de man', noteerde van Lidth.

'Bedaard en bescheiden, maar hij kon deze moeilijke dienst nauwelijks aan. Ik ben nu aangewezen op majoor Somer maar het heeft ook zijn bezwaren hem tot hoofd te benoemen wegens zijn zonderling en in zijn functie ontoelaatbaar optreden inzake de 'erotische' telegrammen . . . Hij is wat te heethoofdig voor deze vertrouwenspositie.'²

Maar wie moest dán benoemd worden? Er was geen andere kandidaat, en dat Somer het werk aankon, had hij ten volle bewezen. Dat laatste gaf zowel bij van Lidth als bij de koningin de doorslag. Op 26 juli '43 ondertekende de koningin het besluit waarbij Somer (aan wie van Lidth op het hart gebonden had, het niet tot nieuwe ontsparingen te laten komen) tot hoofd van BI benoemd werd. Dat moest gevierd worden! 'Somer ziet kans', schreef van Lidth daags daarna in zijn dagboek,

'in de [*Allied*] *Liaison Club* onder invloed van alcohol met luider stem te verkondigen, ten aanhore van verschillende officieren, dat 'het hier in Londen een rotzooi is' . . . Het is meer dan ergerlijk, na de zedepreek die ik tegen hem heb afgestoken . . . Met Haersma de With overlegd, wat te doen. Ik kan hem niet missen'³ –

¹ A.v., 4 mei 1943. ² A.v., 11 juni 1943. ³ A.v., 27 juli 1943.